

Sted og prosess Mowi ASA - Stamfisk / Stamfisk Sjø / Daglig drift
Sist godkjent dato 09.03.2021 (Svein Ådland)
Dato endret 25.02.2021 (Geir Elling Nygård)
Gyldighetsområde

Dokumentkategori
Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato 17.03.2022
Dokumentansvarlig Svein Ådland

Dødfiskplukking, håndtering og registrering

1. Formål/Hensikt:

Sikre korrekt registrering av dødfisk, hygiene, fiskevelferd og redusere smitterisiko

2. Omfang/Gyldighet: Gjelder laks og rensefisk

3. Definisjoner

4. Beskrivelser av prosesser og ansvarsforhold:

Dødfiskbeholdere som skal løftes i kran skal være godkjent for løft.

#	Oppgaver/stikkord	Krav til gjennomføring	Ansvar
1	Ansvar og myndighet	Driftsleder har overordnet ansvar for at rutinen blir fulgt og for føring av manuell journal samt elektronisk registrering. driftstekniker som drar håvene har ansvar for å følge rutinen og for å føre intern journal for dødfisk. Ved unormal høy dødelighet skal driftsleder ha beskjed og sette i gang nødvendig tiltak for å kartlegge omfang og videre fremgangsmetode.	Driftsleder / Driftstekniker
2	Opptak av dødfisk	Dødfisk og svimere plukkes og dødfisk-håver skal sjekkes daglig så fremt dette er mulig. Dødfisk skal fjernes fra produksjonsenheten før lasting til transportenhet. Ved intern flytting skal fisk som dør tas ut undervis og senest ved overføring til ny produksjonsenhet. Dødfisken skal oppbevares i tette dødfiskstamper som er store nok til å få plass til dødfiskmengder utover det normale. Deretter leveres dødfisken i ensilasjeanlegg på flåte/base. Samtidig som håvene trekkes skal svimere som står ved notveggene håves, avlives og legges sammen med dødfisken. Utstyr som er i kontakt med dødfisk og dødfisk-håver vaskes og desinfiseres etter bruk etter retningslinjer i renholdsplan. Det skal ikke brukes samme håv ved ulike lokaliteter. Anlegget bør obdusere dødfisk regelmessig for å fange opp unormale funn så tidlig som mulig. Siste 9 måneder før stryking eller annen form for reproduksjon, skal all stamfisk som dør eller har unormal atferd, og som ikke klart er forårsaket av tekniske uhell eller andre ikke sykdomsrelaterte årsaker, obduseres og relevante undersøkelser skal gjennomføres. Observasjoner gjort i forbindelse med egenobduksjon registreres i AquaFarmer. Fiskehelsetjenesten kan beordre at dødfisk fryses ned.	Driftsleder Driftsleder Driftsleder Driftsleder Driftsleder Driftsleder Driftsleder / Fiskehelsetjenesten
3	Ensilering	Det skal sikres at fiskene er døde før videre behandling. Død fisk og blodvann samles opp, kvernes og skal ensileres omgående etter at dødfisk er hentet ut av merd. Ensilasjen skal være mellom 3,6 – 3,9. Dette måles med lakmuspapir eller pH-meter, og justeres med tilstrekkelig mengde maursyre. pH i ensilasjen skal registreres ved overføring til tank og før levering. Ensilasje leveres til godkjent mottaksstasjon. Bruk verneutstyr ved håndtering av ensilasje/maursyre!	Driftsleder
4	Forøket dødelighet /	Ved mistanke om sykdom eller forøket dødelighet skal fiskehelsetjenesten kontaktes.	Driftsleder

Sted og prosess Mowi ASA - Stamfisk / Stamfisk Sjø / Daglig drift

Sist godkjent dato 09.03.2021 (Svein Ådland)

Dato endret 25.02.2021 (Geir Elling Nygård)

Gyldighetsområde

Dokumentkategori

Siste revisjonsdato

Neste revisjonsdato 17.03.2022

Dokumentansvarlig Svein Ådland

	mistanke om sykdom	<p>Uavklart dødelighet: Forøket dødelighet fisk under 500 gram: 0,50‰ pr dag Forøket dødelighet fisk over 500 gram: 0,25‰ pr dag</p> <p>Avklart dødelighet: Forøket dødelighet fisk uansett størrelse: 0,2% pr dag</p> <p>Avlusing/Håndtering: Forøket dødelighet: Samlet 0,5% på avlusingsdag samt de 2 påfølgende dagene</p>	
5	Rensefisk	<p>Opptak, kverning, ensilering og registrering av rensefisk, håndteres på samme måte som for laks.</p> <p>Forøket dødelighet rensefisk: 1% pr uke pr enhet</p>	
	Opptak ved massedød	Om det etter vurdering, blir iverksett opptak av dødfisk av ekstern aktør iht. «Tiltak ved massedød fisk». Skal prosedyre Hygiene, renhold, orden og soneinndeling stamfisk– under drift følges.	
6	Varsling til myndigheter	<p>Mattilsynet skal varsles umiddelbart ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uavklart forøket dødelighet på fisk i anlegget • Grunn til mistanke om sykdom på liste 1, 2 eller 3, med unntak av lakselus • Forhold som har medført alvorlige velferdsmessige konsekvenser for fisken. Dette gjelder ved sykdom, skade eller ved svikt (for eksempel teknisk svikt) <p>Håndteringsdødelighet skal varsles til Mattilsynet dersom samlet 0,5% på avlusingsdag samt de 2 påfølgende dagene</p>	Fiskehelsetilsyn
7	Avliving av fisk	<p>Fisk skal avlives på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Fisk skal avlives ved:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slag i hode som medfører bevissthetstap med påfølgende kutt av gjellebuer, bløggingslag, som medfører blodtap, eller 2. Avlives med en medikamentell overdose. 	Driftsleder
8	Pit merket fisk	Det må varsles til mottaker dersom det er pit TAG i ensilasje	Driftsleder
9	Medisinert fisk / fisk i karantene	Død fisk som er i karantene etter antibiotikabehandling skal ikke blandes med annen ensilasje. Mottaker skal kontaktes dersom antibiotikaholdig ensilasje skal leveres.	Driftsleder
10	Registreringer	<p>Antall døde fisk registreres i Aquafarmer i henhold til gjeldende dødfisk-kategorier.</p> <p>Egen obdusering av død fisk siste 9 mnd før stryking i henhold til forskrifter.</p> <p>Ved levering av ensilasje mottas ”Handelsdokument” og lagres i Web portalen til ensilasjemottaker.</p>	Driftsleder

5. Annen informasjon:

Dødfiskplukking håndtering og registrering

Sted og prosess Mowi ASA - Stamfisk / Stamfisk Sjø / Daglig drift
Sist godkjent dato 09.03.2021 (Svein Ådland)
Dato endret 25.02.2021 (Geir Elling Nygård)
Gyldighetsområde

Dokumentkategori
Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato 17.03.2022
Dokumentansvarlig Svein Ådland
